

Utlåtande 2012:21 RV (Dnr 327-826/2011)

Internationellt språklyft inom äldreomsorgen

Motion (2011:30) av Christopher Ödmann (MP)

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Motion (2011:30) av Christopher Ödmann (MP) om ”Internationellt språklyft inom äldreomsorgen” anses besvarad med hänvisning till vad som anförs i detta utlåtande.

Föredragande borgarrådet Joakim Larsson anför följande.

Ärendet

I motion (2011:30) om internationellt språklyft föreslår Christopher Ödmann (MP) ett internationellt språklyft inom äldreomsorgen. Enligt motionären ökar antalet äldre med ett annat modersmål än svenska i Stockholm. Många med ett annat modersmål än svenska riskerar med åren att hamna i en alltmer isolerad situation då det finns risk att äldre med åren glömmer sitt andraspråk. En garanti för vård och omsorg på sitt modersmål borde finnas. Vidare menar motionären att staden borde inventera äldreomsorgspersonalens språk- och kulturresurser i syfte att ta tillvara och underhålla dessa kunskaper.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, äldrenämnden samt stadsdelsnämnderna i Bromma, Hägersten-Liljeholmen och Kungsholmen. Bromma stadsdelsnämnd har inte svarat.

Stadsledningskontoret anser att, det inte finns något ytterligare behov av att utöver vad som redan görs idag för att tillgodose de äldres individuella behov, starta ett internationellt språklyft inom äldreomsorgen.

Äldrenämnden anser att motionären inte specificerar satsningen på ett internationellt språklyft tillräckligt och menar att de utbildningsinsatser som staden genomför är en bra start för ett fortsatt arbete med att undvika att äldre blir isolerade på grund av språkliga hinder.

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd delar motionärens synpunkter om att det är viktigt att ta tillvara personens språk- och kulturkompetenser och stödjer därför motionärens förslag om att äldreomsorgsansvariga och omsorgspersonal bland annat ska ges ökade kunskaper om olika kulturer.

Kungsholmens stadsdelsnämnd anser att motionärens intentioner är goda men för att ett omfattande internationellt språklyft ska genomföras behöver staden vara tydlig med hur kunskaperna kan utnyttjas och vilket resultat som ska uppnås.

Mina synpunkter

Äldreomsorgen har de senaste åren utvecklats oerhört. Stockholms stad har idag som ambition att kunna erbjuda de äldre en omsorg som kan möta var och ens enskilda behov. Vi erbjuder numera särskilda boenden för människor med samma etniska ursprung och boenden där man exempelvis har förhöjd kompetens inom en särskild sjukdom. Det är boenden där äldre har stort inflytande över sin vardag. Även inom hemtjänsten har vi kunnat se en utveckling av mångfalden, där olika aktörer utmärkt sig på olika sätt, i många fall vad gäller just språk och kultur. De redan pågående utbildningssatsningar som staden genomför, som till exempel äldrenämndens kostenheter som utbildar personal i ämnet mångkulturell mat, är en bra start för ett fortsatt arbete med att möta äldre som kommer från en annan kultur.

Stockholms stad har deltagit i äldrecentrums satsning SpråkSam. I budgeten för 2012 presenteras dessutom en satsning på ett språklyft inom äldreomsorgen för att utveckla svensk-kunskaperna hos anställda som har svenska som andraspråk. Det är viktigt bland annat för en korrekt journalhantering.

Många som arbetar inom äldreomsorgen i Stockholms stad har goda kunskaper i andra språk än svenska. Det är angeläget att personalens språkkunskaper ses som en resurs inom äldreomsorgen och tas tillvara i verksamheten.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Motion om ”Internationellt språklyft inom äldreomsorgen”

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarrådet *Daniel Helldén* (MP) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att

1. bifalla motionen
2. anföra följande

Satsningar på personalen är avgörande för att de äldre ska få högsta möjliga livskvalitet. De äldre i staden kommer från världens alla hörn och många har ett annat språk än svenska som modersmål. Att dessa äldre människor tappar det svenska språket när de blir äldre är väl känt. Därför är det viktigt att stärka den språkliga och kulturella kompetensen hos personalen så att den verbala kapaciteten hos de äldre kan behållas så länge som möjligt och därmed bidra till ökat välbefinnande för de äldre. Detta är viktigt inte minst ur hälsosynpunkt.

Ett språk- och kulturlyft för personalen, som det som föreslås i motionen, skulle också markant öka intresset och locka fler till att arbeta inom äldreomsorgen. Detta är något som staden i allra högsta grad kommer att behöva mer av de närmaste åren, varför alla sätt som kan åstadkomma detta bör stödjas. Ett viktigt sätt att göra detta är att inventera de resurser som personalen besitter i form av kulturell och språklig kompetens och föreslå åtgärder för att stärka den.

Det framgår till exempel inte på vilket sätt personal, som behärskar andra språk och kulturer än den svenska, kan ges möjlighet att utveckla och underhålla denna kunskap. Det är något som föreslås i motionen och där det skulle behövas tydligare insatser.

Även svensk personal med andra språkkunskaper än svenska borde ges möjlighet att förkovra sig i fler språk än bara svenska. Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd delar uppfattningen att ansvariga i äldreomsorgen och omsorgspersonal ska ges ökade kunskaper om olika kulturer, samt att personal ska ges möjlighet att utveckla och underhålla sina språk- och kulturkompetenser. Detta kan göras i utbildningssatsningar i form av t ex föreläsningar, workshops, och genom att skapa nätverk.

Vi vet från olika personalundersökningar att personalen inom äldreomsorgen anser sitt arbete intressant och viktigt. Med en språk- och kultursatsning för personalen skulle arbetets vikt öka ännu mer, samtidigt som personalen skulle känna att Stockholms stad som arbetsgivare ser deras arbete som viktigt för stadens välfärd.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Motion (2011:30) av Christopher Ödmann (MP) om ”Internationellt språklyft inom äldreomsorgen” anses besvarad med hänvisning till vad som anförs i detta utlåtande.

Stockholm den 8 februari 2012

På kommunstyrelsens vägnar:
STEN NORDIN

Joakim Larsson

Ylva Tengblad

Reservation anfördes av *Stefan Nilsson* (MP) med hänvisning till reservationen av (MP) i borgarrådsberedningen.

Reservation anfördes av *Karin Rågsjö* (V) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Motion (2011:30) av Christopher Ödmann (MP) om ”Internationellt språklyft inom äldreomsorgen” bifalles.
2. Därutöver vill vi framföra följande.

Ett språk- och kulturlyft i äldreomsorgen är en utmärkt idé som har stora möjligheter att förena nytta och glädjen för de äldre att behålla sitt språk och välbefinnande så länge som möjligt samtidigt som det bör kunna öka intresset för att arbeta i äldreomsorgen.

Alla resurser måste tas till vara i arbetet för en god äldreomsorg oavsett språkbakgrund. Att som äldre ha tillgång till tvåspråkig personal ökar självfallet kvaliteten i äldreomsorgen och förbättrar omsorgen såväl inom den somatiska omsorgen som inom demensvården.

En inventering av språk- och kulturresurser bland personalen som föreslås i motionen är en färskvara, och rutiner bör därför tas fram som kan hålla sådana kunskaper aktuella. Vi föreställer oss att det bör kunna göras på ett smidigt sätt inom varje äldreomsorgsenhet.

Språk- och kulturresurser kan på ett naturligt sätt tas upp i samband med anställning och medarbetarsamtal. Då kan även intresset för att hålla språkkunskaperna levande diskuteras. Flerspråkighet bör också vara lönegrundande och en formell merit vid anställningar.

Ökad kunskap om olika kulturer för äldreomsorgsansvariga och omsorgspersonal är en nödvändighet och bör i själva verket utvidgas till många fler personalgrupper som kommer i kontakt med stockholmarna.

Förslaget om ett internationellt språklyft enligt motionens intentioner bör borgarrådet inte nöja sig med att besvara utan bifalls om ett komplement till satsningar på att utveckla svenskkunskaperna hos anställda som har svenska som andraspråk.

ÄRENDET

I motion (2011:30) om internationellt språklyft föreslår Christopher Ödmann (MP) ett internationellt språklyft inom äldreomsorgen. Enligt motionären ökar antalet äldre med ett annat modersmål än svenska i Stockholm. Många med ett annat modersmål än svenska riskerar med åren att hamna i en alltmer isolerad situation då det finns risk att äldre med åren glömmer sitt andraspråk. En garanti för vård och omsorg på sitt modersmål borde finnas. Vidare menar motionären att staden borde inventera äldreomsorgspersonalens språk- och kulturresurser i syfte att ta tillvara och underhålla dessa kunskaper.

Motionären yrkar att kommunfullmäktige beslutar att:

- Inventera äldreomsorgspersonalens språk och kulturresurser
- Äldreomsorgsansvariga och omsorgspersonal ges ökad kunskap om olika kulturer
- Ge personal som behärskar andra språk och kulturer än den svenska, möjlighet att utveckla och underhålla den kunskapen.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till äldrenämnden, Bromma stadsdelsnämnd, Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd samt Kungsholmens stadsdelsnämnd.

Bromma stadsdelsnämnd har inte svarat.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 30 maj 2011 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret anser att äldreomsorgen i Stockholm bör sträva efter att kunna erbjuda vård och omsorg på sitt modersmål i de fall då personen tappat det svenska språket.

Inom handläggningen prioriteras idag arbetet med att se individen och att tillgodose den äldres individuella behov. Att ta hänsyn till individuella önskemål och behov är viktigt inom äldreomsorgen oavsett om önskemålen och behoven handlar om språk, mat eller något annat. Kartläggnings- och bedömningsinstrumentet för stadens biståndshandläggare utgår ifrån en helhetssyn på den äldres individuella behov.

Stadsledningskontoret anser att de redan pågående utbildningssatsningar som staden genomför är en bra start för ett fortsatt arbete med att undvika att äldre blir isole-

rade på grund av språkliga hinder eller att de inte ska få utöva sin kultur när de blir äldre och ser därför inget behov av en särskild satsning på ett internationellt språklyft. I syfte att undvika social isolering är det också viktigt med olika typer av profilboende, exempelvis språklig inriktning som boendet Persikan för persisktalande. Inom hemtjänsten finns det redan idag en stor variation och möjlighet att välja utförare utifrån specifika behov och önskemål inom ramen för valfrihetssystemet för hemtjänst. Stadsledningskontoret uppmanar idag utförare att arbeta med olika inriktningar inom hemtjänst och boenden genom att stödja utförarna och genom att informera om behoven.

Det finns idag en stor del medarbetare inom äldreomsorgen som har utomnordisk bakgrund vilket ytterligare underlättar för de äldre att få tala sitt modersmål. Ett sätt att uppmanar äldreomsorgens medarbetare att värna andra kulturer är äldreförvaltningens kostenheter som utbildar personal i ämnet mångkulturell mat. Utbildningen underlättar för de äldre med en annan bakgrund än den svenska att få den mat de önskar.

Stadsledningskontoret föreslår med anledning av vad som anförts i detta tjänsteutlåtande att motionen anses besvarad.

Äldrenämnden

Äldrenämnden beslutade vid sitt sammanträde den 14 juni 2011 att bifalla förvaltningens förslag till beslut.

Reservation anfördes av vice ordföranden Christopher Ödmann m.fl. (MP) med instämmande av ledamoten Torun Boucher (V), *bilaga 1*.

Reservation anfördes av Mirja Räihä Järvinen m.fl. (S), *bilaga 1*.

Äldreförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 18 maj 2011 har i huvudsak följande lydelse.

Äldreförvaltningen instämmer med skribenten rörande att äldre bör ha möjlighet att få vård och omsorg på sitt modersmål i de fall då personen tappat det svenska språket. Vidare anser äldreförvaltningen att äldreomsorgen i Stockholm bör sträva efter att de äldre så långt det är möjligt ska få behålla sitt kulturarv, oavsett om det är en kultur från ett utomeuropeiskt land eller en minoritet inom Sverige som exempelvis samisk.

Äldreförvaltningen menar att förslaget rörande satsningen på ett internationellt språklyft inom äldreomsorgen måste förtydligas. Det framgår inte vilka effekter satsningen ska leda till och hur satsningen är tänkt att genomföras eller vad resultatet ska användas till. Det finns även stora svårigheter med att genomföra en inventering av kulturresurser då begreppet kultur inte är definierat.

Äldreförvaltningen anser att det är viktigt att ge äldre människor med ett annat

modersmål än svenska möjlighet att kommunicera på sitt modersmål för att undvika social isolering.

I syfte att undvika social isolering är det också viktigt med olika typer av profilboende, exempelvis språklig inriktning som boendet Persikan för persisktalande. Inom hemtjänsten finns det en stor variation och möjlighet att välja utförare utifrån specifika behov och önskemål. Äldreförvaltningen uppmanar utförare att arbeta med olika inriktningar inom hemtjänst och boenden genom att stödja utförarna och genom att informera om behoven.

Det finns idag en stor del medarbetare inom äldreomsorgen som har utomnordisk bakgrund vilket ytterligare underlättar för de äldre att få tala sitt modersmål. Ett annat sätt att uppmanar äldreomsorgens medarbetare att värna andra kulturer är genom att äldreförvaltningens kostnadsutbildar personal i ämnet mångkulturell mat. Utbildningen underlättar för de äldre med en annan bakgrund än den svenska att få den mat de önskar.

Att se individen och att tillgodose den äldres individuella behov är något som äldreförvaltningen hela tiden framför som viktigt. Införandet av kartläggnings- och bedömningsinstrumentet som en gemensam metod för stadens biståndshandläggare utgår ifrån en helhetssyn på den äldres individuella behov. Att ta hänsyn till individuella önskemål och behov är viktigt inom äldreomsorgen oavsett om önskemålen och behoven handlar om språk, mat eller något annat.

Äldreförvaltningen anser att de redan pågående utbildningssatsningar som staden genomför är en bra start för ett fortsatt arbete med att undvika att äldre blir isolerade på grund av språkliga hinder eller att de inte ska få utöva sin kultur när de blir äldre. Äldreförvaltningen ser därför inget behov av en särskild satsning på ett internationellt språklyft.

Äldreförvaltningen föreslår att äldrenämnden beslutar överlämna tjänsteutlåtandet till kommunstyrelsen som sitt svar på remissen.

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 25 augusti 2011 att överlåta förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Reservation anfördes av vice ordföranden Eva Fagerhem m.fl. (S), ledamöterna Beate Lindberg m.fl. (MP) och Carita Stenbacka Tenezakis (V), *bilaga 1*.

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 26 juli 2011 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen delar motionärens synpunkter att det är viktigt att äldre, som så önskar, ges möjlighet att kunna få vård och omsorg på sitt modersmål och kunna behålla sin kultur. För äldre med demenssjukdomar kan behovet av att kommunicera på det egna modersmålet vara särskilt viktigt.

Äldreomsorgens uppgift är att tillgodose och möta den äldres individuella behov och önskemål, det kan handla om språk, mat, vård i livets slut eller annat. I Stockholms stad har de äldre möjlighet att välja hemtjänstutförare, dagverksamhet och vård- och omsorgsboende. Möjligheten att kunna välja har visat sig blivit allt viktigare för de äldre och deras anhöriga. Den äldre vill kunna välja utifrån sina individuella behov och önskemål, kunna jämföra kvaliteten mellan olika utförare och också kunna byta utförare om man inte är nöjd.

Inom staden erbjuds en mångfald av verksamheter med olika inriktningar och utförare, som kan tillgodose de äldres skiftade behov. Idag finns det t.ex. språk- och kulturinriktade boendeformer, dagverksamheter och hemtjänstutförare. Inom Hägersten-Liljeholmens stadsdel finns bl.a. Gröndals seniorboende där verksamheten drivs av estniska föreningen och ungerska föreningen. I stadsdelen finns också en dagverksamhet för spansktalande.

En viktig del i valfriheten är att informera äldre och deras anhöriga. Information om äldreomsorgens verksamheter och utförare finns bl.a. på Stockholms stads webb, Jämför Service. Enheterna kan säkert behöva utveckla och förbättra sin information för att underlätta de äldres möjligheter att jämföra och göra rätt val utifrån sin livssituation.

Verksamheterna inom äldreomsorgen måste hela tiden anpassas och utvecklas utifrån de äldres behov och efterfrågan. För att få en bra balans mellan utbud och efterfrågan av boendeformer har stadsdelsnämnderna bl.a. i uppdrag att årligen ta fram regionvisa äldreboendeplaner, där behov analyseras och förslag utarbetas. I dessa planer belyses t.ex. behovet av boendeformer för äldre med olika språk.

Inom äldreomsorgen är det också viktigt att se personal som är flerspråkig, som en tillgång och en viktig resurs. Detta kan lyftas fram genom att personalens språk- och kulturkunskaper används i verksamheten och ses som en merit vid rekrytering. Där det är möjligt försöker också enheterna att ”matcha” personalens språk- och kulturkompetens utifrån brukarens behov och önskemål.

Förvaltningen delar motionärens synpunkter om att det är viktigt att ta tillvara personalens olika språk- och kulturkompetenser och stödjer därför motionärens förslag om att äldreomsorgsansvariga och omsorgspersonal ges ökade kunskaper om olika kulturer och att personal ges möjlighet att utveckla och underhålla sina språk- och kulturkompetenser. Detta skulle t.ex. kunna ske genom intresseanmälan till utbildningsinsatser såsom föreläsningar, workshops och genom att skapa nätverk.

Kungsholmens stadsdelsnämnd

Kungsholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 25 au-

gusti 2011 att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Kungsholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 10 augusti 2011 har i huvudsak följande lydelse.

Äldre bör ha möjlighet att få vård och omsorg på sitt modersmål om man inte har tillräckliga svenskkunskaper eller tappar dem under åldrandet. Äldreomsorgen bör också sträva efter att hänsyn tas till olika gruppers kulturarv, oavsett grupperna är t.ex. utomeuropeiska eller utgörs av svenska minoriteter.

Förvaltningens erfarenheter är att enskilda boenden så långt möjligt organiserar verksamheten så att personalens kompetenser tillvaratas för att också i detta perspektiv ge en så god vård som möjligt. Inom ramen för kundval i hemtjänsten finns möjlighet för enskilda vårdtagare att välja en leverantör som kan erbjuda personal med rätt språkkompetens och kunskaper om en enskild etnisk grupps kulturarv.

Inom äldreomsorgen i Stockholm finns generellt en stor andel medarbetare med utomnordisk bakgrund. Det underlättar för möjligheterna att ge äldre med samma bakgrund god service. Det innebär samtidigt en utmaning när det gäller möjligheterna till motsvarande service till äldre med svenska som modersmål, eftersom relativt många medarbetare trots utbildningsinsatser fortfarande har bristande kunskaper i svenska. Fortsatta satsningar på utbildning i vårdsvenska är därför också viktigt.

Förvaltningen menar att motionärens intentioner är goda, men för att inleda ett omfattande inventeringsarbete bör staden vara tydlig med hur kunskaperna kan utnyttjas och vilket resultat som ska uppnås.

Förvaltningen föreslår att nämnden besvarar remissen med detta tjänsteutlåtande.

RESERVATIONER M.M.

Äldrenämnden

Reservation anfördes av vice ordföranden Christopher Ödmann m.fl. (MP) med instämmande av ledamoten Torun Boucher (V) enligt följande.

- ”Vi yrkar att äldrenämnden beslutar att
1. tillstyrka motionen
 2. att säga följande:

För att de äldre ska få högsta möjliga livskvalitet så är satsningar på personalen avgörande.

Ska staden kunna möta behoven i omsorgen om de äldre så måste alla resurser som finns tas tillvara. Ett viktigt sätt att göra detta är att inventera de resurser som personalen besitter i form av kulturell och språklig kompetens och föreslå åtgärder för att stärka den.

De äldre i staden kommer från världens alla hörn och många har ett annat språk än svenska som modersmål. Att dessa äldre människor tappar det svenska språket när de blir äldre är väl känt. Därför är det viktigt att stärka den språkliga och kulturella kompetensen hos personalen så den verbala kapaciteten hos de äldre kan behållas så länge som möjligt och som därmed kan skapa ett ökat välbefinnande för de äldre. Detta är inte minst viktigt ur hälsosynpunkt.

Ett språk- och kulturlyft för personalen, som det som föreslås i motionen, skulle också markant öka intresset och locka fler till att arbeta inom äldreomsorgen. Detta är något som staden i allra högsta grad kommer behöva mer av de närmaste åren, varför alla sätt som kan åstadkomma detta bör stödjas.”

Reservation anfördes av Mirja Räihä Järvinen m.fl. (S) enligt följande.

”Vi Socialdemokraterna yrkar att som svar på remissen anför äldrenämnden följande:

Äterigen har förvaltningen lämnat ett ofullständigt remissvar på en motion som lämnats i kommunfullmäktige. Vi socialdemokrater uppfattar motionärens intentioner som behövliga. Det är så att allt fler människor med invandrarbakgrund behöver omsorger när de blir äldre. Att då ha tillgång till tvåspråkig personal ökar givetvis kvaliteten inom äldreomsorgen och skulle kunna förbättra omvårdnaden, både inom den somatiska omsorgen men framförallt inom demensvården.

Oppositionen har tidigare lämnat motioner om att flerspråkighet skulle kunna räknas som merit inom flera verksamheter inom staden. Anledningen har också varit att alltfler brukare inom äldreomsorgen har ett annat språk och att många tappar bort det inlärdade språket, i detta fall svenskan. Därför är en kartläggning av språkkompetens nödvändig och motionärens krav på en inventering är i högsta grad befogat.”

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av vice ordföranden Eva Fagerhem m.fl. (S), ledamöterna Beate Lindberg m.fl. (MP) och Carita Stenbacka Tenezakis (V) enligt följande.

- ”1. Att tillstyrka motionen
2. Att delvis bifalla förvaltningen
3. Att säga följande

Personalen som arbetar med äldreomsorg i Stockholms stad är en viktig resurs för de äldre. Att satsa på att utveckla personalens resurser är viktigt för målsättningen att höja kvalitén i verksamheterna. Äldreomsorgspersonalens kunskaper i olika språk och i olika kulturer är något som skulle kunna utvecklas och tas tillvara mer än vad som görs idag. Att stärka dessa kompetenser genom olika insatser, utbildningar m.m. är en viktig personalsatsning samtidigt som kommunikationen med de äldre skulle bli bättre och livskvalitén för dem skulle höjas. För Stockholms stad som arbetsgivare skulle också en språk- och kultursatsning på äldreomsorgspersonalen ge staden en ökad konkurrenskraft vid de nyrekryteringar som kommer behövas för att äldreomsorgen ska kunna utvecklas positivt i framtiden. Vi vet också från olika personalundersökningar att personalen inom äldreomsorgen anser sitt arbete intressant och viktigt. Med en språk- och kultursatsning för personalen skulle arbetets vikt höjas ännu mer, samtidigt som personalen skulle känna ännu mer att Stockholms stad som arbetsgivare anser deras arbete viktigt för stadens välfärd.”

KOMMUNFULLMÄKTIGE

Motioner

2011:30

2011:30

Motion av Christopher Ödmann (MP) om internationellt språklyft inom äldreomsorgen

Dnr 327-826/2011

Att kunna kommunicera med människor och få förståelse för sina behov blir viktigare när man blir äldre. Därför är det bra att staden satsar på att de som arbetar inom äldreomsorgen får bättre kunskaper i svenska språket. Denna satsning på svenska språket tillsammans med SpråkSam borde skapa bättre förutsättningar för att öka livskvaliteten och motverka känslan av ökad isolering bland de äldre som har svenska som modersmål.

Antalet äldre som har ett annat modersmål än svenska ökar också i Stockholm. När de blir äldre blir även deras modersmål allt viktigare för dem. När alltfler äldre med annat modersmål än svenska kommer in på äldreboenden är det viktigt att det finns personal med goda språkkunskaper som kan kommunicera med de dem också. För ju äldre man blir desto mer av det svenska språket förlorar man om man har haft ett annat modersmål.

Många som arbetar inom äldreomsorgen har kunskaper från olika kulturer och olika språk. Det är viktigt att detta tas till vara och utvecklas och underhålls så att vi kan få en ännu bättre äldreomsorg i Stockholm. Staden bör därför inventera äldreomsorgspersonalens språk och kulturreсурser.

Som äldre borde man vara garanterad vård på sitt eget modersmål. Många äldre som haft ett annat språk än svenska som modersmål hamnar med åren i en alltmer isolerad situation. När vänner och bekanta blir färre och det svenska språket behöver användas allt mindre så leder detta till att de äldre kommunicerar allt sämre med andra människor på svenska. Äldre i denna situation måste få större möjligheter att kommunicera på det språk de behärskar bäst, vilket för många är sitt modersmål. Detta är viktigt för att kunna behålla en del av det viktiga sociala livet.

Vi vet också från olika brukarundersökningar att de äldre som har vuxit upp i en annan kultur och har ett annat modersmål än svenska trivs sämre på Stads äldreböenden och med livet överhuvudtaget. Det finns ett engagemang och en insikt om detta behov på sina håll inom äldreomsorgen i Stockholm men det behövs en satsning för att alla äldre i Staden som behöver ska kunna få del av dessa språkliga och kulturella resurser. Därför bör Stockholms stad initiera ett internationellt språk och kulturlyft för äldreomsorgspersonalen för att kunna överbygga denna ökande språk och kulturbarriär. Denna satsning skulle kunna bli både ett viktigt bidrag till en högre livskvalitet för de äldre och en kvalitetshöjande satsning på personalen. För personalen skulle ett sådant språklyft kunna öka viljan att fortsätta arbeta inom äldreomsorgen och samtidigt göra arbetet inom äldreomsorgen mer attraktivt för fler att söka sig till.

Med anledning av ovanstående yrkar jag att kommunfullmäktige beslutar att

1. inventera äldreomsorgspersonalens språk och kulturresurser
2. äldreomsorgsansvariga och omsorgspersonal ges ökad kunskap om olika kulturer
3. ge personal som behärskar andra språk och kulturer än den svenska, möjlighet att utveckla och underhålla denna kunskap.

Stockholm den 4 april 2011

Christopher Ödmann